

דף מקורות - פרשת במדבר ויום ירושלים – מציון מכלל יופי

מקורות לשיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא, יום ירושלים תשע"ז, ביהכ"ס זכור לאברהם

הדר א. במדבר א – 'וידבר ד' אל משה.. באחד לחדש השני.. שאו את ראש כל עדת בני ישראל.. במספר שמות..

פנים יפות -יש להבין הענין שאחז"ל [יומא כב:] שאסור למנות, והטעם מפני שכל ישראל הם נפש אחת.. ואחז"ל [עץ חיים שער י"ג, פי"א] שכל הדינין נמתקין בשרשן שכולו טוב בלא רע כלל.. ולכך כשצוה הש"י למנותם אמר שאו את ראש כל עדת ב"י, דהיינו שישא אותם לשורשם שהוא אחדות האמיתי.. וידוע כי הגולגולת הוא סוד הכתר..

ב. תהלים נ - 'מזמור לאסף א-ל אלוקים ד' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבאו. מציון מכלל יופי אלוקים הופיע.

רש"י -דבר ויקרא ארץ - והוא הופיע מציון שהוא מכלל יופי. 'ומא נד' - וְשִׁתִּייה היתה נקראת.. תנא שממנה הושתת העולם. תנן כמאן דאמר מציון נברא העולם. דתניא.. וחכמים אומרים: מציון נברא, שנאמר.. א-ל אלוקים ה' ואומר מציון מכלל יופי, ממנו מוכלל יופיו של עולם. תניא, רבי אליעזר הגדול אומר.. תולדות שמים משמים נבראו, תולדות הארץ מארץ נבראו. וחכמים אומרים, אלו ואלו מציון נבראו.. שנאמר.. מכלל יופי.. ממנו מוכלל יופיו של עולם.

ג. קהלת ב' ה - 'עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי. תנחומא קדושים י - 'אמר רבי ינאי אפילו פלפלין נטע שלמה בארץ וכיצד היה נוטען אלא שלמה חכם היה והיה יודע.. מציון מכלל יופי אלוקים הופיע, מציון נשתכלל כל העולם כולו.. והיה שלמה יודע איזה הוא הגיד שהוא הולך לכוש ונטע עליו פלפלין ומיד היו עושין פירות..

ד. ילקו"ש תהלים תשנט.. - 'מציון מכלל יופי. ארבע הופעות הן אחת במצרים - רועה ישראל האזינה וכו' יושב הכרובים (הופיעה). שניה במתן תורה - הופיע מהר פארן. שלישית בימי גוג - שנאמר א-ל נקמות ה' א-ל נקמות הופיע. רביעית לימות המשיח - שנאמר מציון מכלל יופי אלוקים הופיע, מהו הופיע האיר, וכן הוא אומר הופיע ענן אורו. ומנין שבבריאת העולם מדבר, נאמר כאן מכלל, ונאמר להלן ויכלו השמים, וכשיחדש הקדוש ברוך הוא את עולמו, מציון הוא מחדשו, שנאמר והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' וגו'.

ה. אגרות הרא"ה לט.. - 'ירושלים כוללת כל ארץ ישראל.. דעיקר הקדושה והמעלה תלוי דוקא בירושלם.. דכי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלים דוקא, אלא שקדושת ירושלים מאירה גם כן בכל ארץ ישראל.. ופשוט דמצות בנינה קודם וגדול משארי ערי הקודש.. בדרך כלל ודאי גדולה היא מצות ישיבת ירושלם מכל ארץ ישראל.. ואין צריך להאריך כלל בחשיבות ירושלים.. והיא עצמה נקראת צואר ומקום החיות, כדאיתא בתיקוני זוהר.. 'צוארך כמגדל השן דא ירושלם, עלה אתמר כמגדל דוד צוארך, תכשיטין דילה כהנים לויים ישראל', הרי שהיא עצמה מקום החיות כולה..

ו. תהלים קכב – 'ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדיו.. למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. רש"י –יש ירושלים הבנויה בשמים ועתידיה ירושלים של מטה להיות כמותה. למען. ישראל אחי ורעי. אדברה נא - אני דוד המלך שלום בך.

ז. אגרות הרא"ה קיב – 'ההרגל לצאת מתלמוד אל תלמוד, ולהנצל מאותה המארה של 'אין שלום ליוצא ולבא', הוא מוכן עתה דוקא. כל עיקר המנוחה, בעולם וביהדות, הוא רק מפני ריבוי המאורות הזורחים ושופעים כאחת. הדרך הישנה של בחירת אחד הדרכים, ללכת בה במתון, לא תקום ולא תהיה. יותר ויותר מזה נתגדלנו ונתפתחנו. לתפוס כללות הדרכים כולם ולאגדם במנוחה שלמה ובטוחה, היא התחלת הדרך של הפיכת ע' דעור לאלף דאור, הכתוב בתורתו של ר' מאיר, שלא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו ולא נסוג אחור גם מלמוד תורה מאחר..

ח. קובץ א' תשפ"א - 'תהילת ד' נתבעת ממנו מצד עצמה, מצד השבעת הנשמה בזיו הציור העליון מכל עליון, מצד עצם החיים. זאת היא נטייתם של ישראל.. זאת היא כל התורה כולה מראש ועד סוף, ואם עוקצין חסר, קורין ע"ז שלא יוכל למלל גבורות ד', מפני שצריך לספר כל תהילתו. והכללות זאת היא התביעה היותר חזקה, שכל היסורים הרוחניים שבעולם באים כדי להוציאה מן הכח אל הפועל. וכל הרחבות הדיעות וכל שכלולי החיים עוזרים לבא למטרה עליונה זו, להרבות בעולם את האושר של ההכללה, שהכל יהיה מוסקר בכלליות, בשלמות. ועם זה בכל דיוק והתפרטות..

ט. ישראל ותחיתו ל - 'צריכים לעורר את תחית ישראל בכל הכחות המכונסים באומה, בכל תורתה, בכל אמונתה, בכל מדותיה, בכל טובה, בכל עשרה, בכל כחה, בכל הגיונותיה, בכל שירתה, בכל עצמה, בכל חום חייה, בכל שכלה והשכלתה, בכל מרצה ונצחון כשרונותיה. את כל האורות כולם שבקרבה צריכים להוציא מחביון הגניזה לאור החיים. החוש הרוחני רואה אבוקת ישראל עולה, מארץ ישראל פורח הכל. אוצר גרעיני הנשמות של כל ישראל שמה הוא מציון מכלל יופי.. ושלהבת אש הקודש צריכה להתלהב מכל הכחות, מהכחות הפנימיים והחיצוניים, מאותם העומדים בצביונם ולא פנו חוצה ומאותם אשר מעומק הגלות או מסיבות אחרות.. נתטשטש צביונם. ההכרזה הכללית תקח עמה את הכל, וביסוד החיים הכלליים אשר לישראל עמק התשובה גנוז.. לאגד כל הטוב וכל הנחמד, כל היושר וכל הצדק שבכל פנה, לקשר את כל טוב ונשגב.. הוספת עז גופני ועוז מוסרי, אמץ פנימי וגדולה של עדינות, הרחבת התורה ומלוי החכמה, הגברת הרוחניות והופעת הפועל, הבלטת צורת החיים והגברת האחוה הכללית, חשק השלום הכללי וחפץ האושר העולמי, חלוץ עצמות והברקת העיון, התיצבות לפני מלכים והתערבות בין הבריות מכל השדרות, התבודדות עליונה בהתקשרות פנימית למגמת החיים והעולם, למטרת ההויה ברזי רזיה, וחריצות של תקונים והתעודדות רוח, הכל ביחד מוכרח להיות מוקף, והכל דורש את תפקידו וקורא בקול גדול, עורי עורי ציון.

י. אורות ישראל א' ג - 'אין להגדיר את מהותה של כנסת ישראל בגבולים מיוחדים ובתארים מוגבלים. כוללת היא את הכל, והכל מיוסד על כלות נפשה לאלוקים, על הרגשתה את המתק ואת הנועם העליון בכל עומק נשמתה, בכל יפעת תענוגיו. והתשוקה להאלוקות בהתלהבות נפש אמיתית, מתגלה היא בכל פינותיה.. "כלתה נפשי – לא-ל חיי".. גבורת רעם זו היא המביאה לה באחרית הימים את הישועה המוחלטת. ומזרה ישראל יקבצנו ושמרו כרועה עדרו.